

אור האמונה

פרשת ויגש

שבת קודש * ט' טבת, תשע"ג

גיליון מס. 348

❖ דברי התורה שבגיליון מוקדשים ❖

לזש"ק
 זוהרה בת אילנה, מוטי בן רונית
 לרפואה שלמה
 שלמה בנימין בן שרה פרוין, אמה בת מרסל
 לזיווג הגון וחזרה בתשובה
 הילה בת פלורנס
 לימוד תורה בישוב דעת
 אביהו איתן חדד בן יפה
 לעילוי נשמת
 שלמה שלומי בן אילנה נאוה, יא' חשון תש"ע
 זילפה בת לאה
 עליזה אליס בת סוליקה, ד' טבת תשע"א
 בניהו בן זכריה (יחיאל) ומרים, כו' אדר תשע"ב
ת.נ.צ.ב.ה

”וַיִּגַשׁ אֵלָיו יְהוּדָה” (מד, יח)

יהודה מלשון הודאה, ועל כן כל ישראל נקראים יהודים, על שם שמודים להשם יתברך על כל דבר קטן וגדול, שיודעים שהכל ממנו יתברך. ועל ידי זה יכולים לגשת. וזה עצה בכל שעת צרה והסתרת פנים לכל איש ישראל. העצה - להתבטל לרצון השי"ת, ע"י שמברר האדם אצלו, שגם בתוך ההסתרה השי"ת נמצא. (שפת אמת)

”הוֹצִיאוּ כָּל אִישׁ מֵעִלְיָ” (מה, א)

כשמחליט יוסף לגלות את זהותו לאחיו הוא מצווה ”הוציאו כל איש מעלי”. אני רוצה להישאר לבד עם האחים שלי. רק לאחר שכולם יוצאים הוא אומר ”אני יוסף!!! למה? מה הסיבה שהוציאו את כולם? רש"י הקדוש: יוסף הצדיק חשש שמא אחיו יתביישו מהנוכחים ולכן הוציאו. יהדות ביופיה. העיקר לא לפגוע, לא לבייש, העיקר לשמור על כבודו של השני. ”מוטב שיפיל אדם עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו” (בבא מציעא נט.) יוסף הצדיק סולח. אין בלבו שום קפיידא על אחיו. למרות כל מה שעשו לו, שהפשיטו בגדיו מעליו, אטמו ליבם מבכיו ותחוננויו והשליכו אותו לבור מלא בנחשים ועקרבים, למרות הדברים הקשים האלה הוא סולח. ”אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אותי מצרימה”. למרות שמכרתם אותי מצרימה, אני נשאר אחיכם, אין בליבי שום תרעומת, שום כעס, שום שנאה. כמה נחת רוח עושים לבורא עולם כשככה אנחנו מתייחסים למי שפגע בנו.

”וַיִּפֹּל עַל צַדִּיקִי בְּנִימִן אָחִיו וַיִּבְכֶּה וַיִּבְנֶימָן בָּכָה עַל צַדִּיקִיו” (מה, יד). רש"י הקדוש: יוסף בכה על שני מקדשות שעתידין להיות בחלקו של בנימין וסופן ליחורב. ובנימין בכה על משכן שילה שעתיד להיות בחלקו של יוסף וסופו ליחורב. מדוע בכה כל אחד על חורבן חבירו ולא על חורבן עצמו? הפירוד בין יוסף ובנימין נכפה עליהם כתוצאה משנאת חינום. התיקון זה אהבת חינום. כל כך אוהבים אחד את השני עד שצער חבירו מכאיב לאדם יותר מאשר צער עצמו. זאת הסיבה.

מובא בשם הבעל שם טוב הקדוש שכדאי לאדם לחיות שמונים שנה, כדי שיעשה, ולו פעם אחת, טובה ליהודי, ואפילו טובה בגשמיות. ואתה טובה אינה חייבת להיות מיוחדת במינה. היא יכולה להיות גם טובה, קטנה, חסרת ערך, לא משמעותית, וגם היא תירשם בספר הזיכרונות.

אהבת חינום זאת כזו קירבת ה'. זה כזה נועם. תמיד לחשוב איך להיטיב עם הבריות, איך לשמור על כבודם, איך להשתתף אבל באמת בשמחתם. איך לזכור שגם הם בנים של ה' ולה' יש נחת רוח מהעבודה המיוחדת שלהם. אדם חייב ללמוד להסתכל בעיניים טובות על כל ילד וילד של הקב"ה, למצוא את היופי שלו. את הדבר שרק הוא יכול לעשות לכבוד ה' ואף אחד לא יכול לעשות זאת במקומו. לדעת שה' נמצא גם אצל החבר זו מדרגה מאוד גבוהה וצריך לעבוד קשה כדי לזכות בה.

מורנו הרב: ”דוד המלך היתה לו עין טובה כמו שכתוב: ”יפה עיניים וטוב רואי”, ראה רק את האור בכל יהודי, את הנקודה הטובה בכל יהודי, את הניצוץ הקדוש שבכל יהודי. אדם רואה את האור של עצמו, ולא רואה את האור של השני, אם זה בין חברים, אם זה בבית. לפעמים אדם רואה אור באשתו, ואילו האשה לא רואה אור בבעלה, או להיפך האשה רואה אור בבעלה אבל הבעל לא רואה אור באשתו, ובאמת צריך שכל אחד יראה אור בשני, כי אסור שאדם יראה חסרון בשני, פגם בשני. עיקר העין הרעה שהוא לא יכול לסבול שהחבר שלו יותר טוב ממנו, שעינו צרה בהתנשאות של חברו, הוא רואה שהחבר שלו לומד יותר, מתפלל יותר. מה אכפת לך שהוא מתפלל יותר טוב? לומד יותר טוב? לכל אדם יש עין רעה ואף אדם לא מוכן שהשני יהיה יותר טוב ממנו. אם אדם היה מוכן שהשני יהיה יותר ממנו היה יכול לחיות לעולם, היה יכול לתקן את כל העולם כולו. עין טובה זה משהו אחר לגמרי, עין טובה - זה שאתה מפרגן לשני, אוהב את השני, שמח בהתנשאות שלו, שמח בהצלחה שלו, וזה הענין של הצדיק האמת שהוא כולו עין טובה, זה דוד המלך שהוא יפה עיניים וטוב רואי, שהוא רואה רק את הטוב של כל יהודי, את האור שבכל יהודי ועינו לא צרה באף אחד.”

האחדות שלנו, את זה ה' רוצה יותר מכל דבר אחר. כשאדם מכבד את השני, כשהוא רואה את המעלות של השני ומתפעל מהם, כשהוא מרגיש איזה ביטול לשני, אז הוא זוכה לקבל בעצמו משהו מכל הדברים הנפלאים האלה שיש לשני.

”לי טוב עכשיו ללכת ברחוב ולא לראות אף אחד, אני בקושי סוחב את עצמי, בקושי יכול לסבול את מה שעובר עלי ואין לי כוח לא לתת תשומת לב לשני או לעודד אותו ולא שהשני ירחם עלי ויתן לי פתאום תשומת לב. אני רוצה להיות בשקט עם עצמי ולא לראות אף אחד. אלה רגשות מאוד טבעיים של כל אחד מאתנו אך לא אמיתיים. הם רגשות שצריך להתגבר עליהם. יכול להיות שהם רגשות נכונים במצב מסויים כמו שקוהלת אומר שיש עת כזאת ויש עת כזאת, יש רגעים שאדם צריך שלא יראו אותו והוא יהיה עם עצמו וכו'. אבל בסך הכל אסור שזו תהיה איזו מציאות מקובעת ח"ו, כי הבן אדם, כל

נשמה ונשמה של כל אחד ואחד היא בעצם חלק מנשמה אחת כללית, מנשמת עם ישראל.

אני חלק מעם שלם שהוא עם סגולה, שיש לו שליחות קודש. אני צריך להרגיש שאיכפת לי מכולם, שאני כלול בכולם, שכואב לי אם מישהו עשה משהו לא טוב. אני חלק מכולם. גם בחולשות שלי אני נאחז באנשים הנפלאים, במה שאני מכבד אותם, שאני משבח אותם, שאני לומד מהם, שאני אומר הלוואי שאני אזכה להיות בדרגתם, אני נכלל בהם ע"י מחשבה של ביטול, מרגיש איזה ביטול אליהם. אשריהם אשרי חלקם, באותו רגע אני נכלל בהם ואז אני חלק מכל היחד הזה ואז ממילא אני יכול לקבל את כל המעלות שלהם. כל הדברים הנפלאים שלהם.

כמו באומן ראש השנה, שבאים כל מיני אנשים, חלקם בקושי דתיים, כל אחד בא עם הדברים הקשים שלו אבל כולם באים בתמימות בתמימות כי הם מרגישים שהם עם ישראל ובזה שכולם שם ביחד, ומתאחדים שם ביחד, ונפגשים ביחד, ולא אומרים "אוי ווי, לבוא למן מקום שיש כאלה מן אנשים" אלא כל אחד מרגיש כזאת אחדות. בלי האחדות הזאת ה' לא מסתכל עלינו. אנחנו נורא מחונכים, אנחנו נורא מיוחסים, אנחנו מאד מסודרים, אנחנו מאד גאוניים, אצלנו הכל הולך מצוין, ואצל השני אין ואין והכל הפוך. אם ככה מרגישים וחושבים, אז כל המעלות שיש לנו הם לרעתנו.

אנחנו צריכים להתייחס לאחרים, להאיר להם פנים, לקרב אותם, להתפלל עליהם, לשמח אותם, לפחות מה שאנחנו יכולים, ומה שאנחנו לא יכולים אז לפחות בלב". (באור פנים מלך חיים)

כשאדם זוכר שהוא חלק מעם שלם, מנשמה אחת כללית, זה נותן לו כוח, זה נותן לו שמחה, זה גם נותן לו עוד טיפ טיפה ענוה. כי גם באדם הכי פשוט יש נקודה שאצלי היא חסרה, אני אולי הכי מוצלח בעולם אבל אני צריך את הנקודה הזאת שיש בשני ואין בי.

אחדות, אהבה ושלוש, זה מה שה' רוצה מאתנו. הספור של יוסף ואחיו זה מסר לדורות. זה סיפור שבא ללמד אותנו אין לא לנטור טינה, אין לסלוח, ללמד כף זכות, ואפילו לאהוב את מי שטעה ופגע בנו ורדף אותנו והציק לנו במשך שנים רבות. כי מעשה אבות סימן לבנים.

"וּנְפִשׁוֹ, קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ" (מד. ל)

יעקב אבינו לא יכול לחיות בלי בנימין. הוא אוהב אותו אהבת נפש. נפשו קשורה בנפשו, וככה אנחנו עם ה'.

"ועזב את אביו ומת" (מד. לב) בלעדך אבא אין לי חיים. בלעדך אני נחשב כמת. כי אתה זה השמחה שלי, אתה זה מנוחת הנפש שלי, אתה זה הכוח שלי, אתה זה הנחמה שלי. "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש", אני לא מבקש כלום, רק דבר אחד, רק בקשה אחת, רק שאלה אחת, להיות איתך. להיות דבוק בך. אני לא מוותר עליך. אני כל הזמן מחפש אותך, מרים את הראש אליך, אני לא מתבלבל מכל מה שקורה סביבי. אני מחכה עד שגם אתה אבא תסתכל אלי. כמו בן אדם שמסתכל כל הזמן על בן אדם שני, בסוף השני לא יחזיר לו מבט? לא יסובב את הראש? וכשאתה מחזיר לי מבט אבא, זאת ההרגשה הכי נפלאה שאני מכיר. אם אני קרוב אליך, אם אני מרגיש אותך, אני כבר לא צריך שום דבר יותר. היתר כבר יבוא, ה' יעזור.

עם כל בעיה וכל דאגה וכל חסרון וכל צרה שיש לי, יש לי גם אל מי לפנות. רק אתה יכול לעזור לי. הישועה שלי היא רק אצלך. קודם כל אני פונה אליך, ורק אחר כך עושה את ההשתדלות שאני יכול לעשות.

כל כך הרבה יסורים יש בעולם הזה, שרק כשאדם קשור אל ה', רק כשהוא מחובר אל ה' יש לו כוח להתמודד איתם, עם היסורים. כשאין חלילה את החיבור הזה זו רחמנות כזו גדולה. לכן אנחנו בוכים על מי שלא זכה למצוא קשר עם ה', בוכים גם עלינו ברגעים קשים כשמאבדים חלילה את הקשר, את התקווה.

מסופר על תלמידה שהשתתפה בשיעורי תורה בבית חב"ד בליאון שבצרפת. כשלמדו על מצוות מזוזה וחשיבותה, חדרו הדברים לליבה והיא החליטה לקבוע מזוזה בפתח ביתה. לאחר זמן, הסבירו לה חברותיה שמסוכן לשים סימן יהודי כה מובהק בסביבה של גויים והיא הסירה את המזוזה בצער. שבועות אחדים חלפו ובאחד הימים מצאה פתק על דלת הכניסה "נמצאת אצלי חבילה עבורך. השכן מקומה שלישי". כשהגיעה לשם מסר לה השכן את החבילה שקיבל עבורה מהדוור, ושאל בזהירות: "אמרי לי מדוע הורדת את המזוזה שהיתה על פתח ביתך?" לשאלה הזו היא לא ציפתה, התנצלה והחלה לגמגם על הסכנה וכו'... השכן הקשיב לדבריה בפנים מהורהרות והחל לספר: "אני ניצל שואה. נשארתי בודד בעולם לאחר שאיבדתי במלחמה את אשתי ואת כל ילדי. רציתי לברוח מהתורה והמצוות, ולכן הגעתי לגור באיזור זה. לפני כחודש התקלקלה המעלית, ונאלצתי לעלות במדרגות. לפתע הבחנתי במזוזה שעל דלת ביתך, וברגע אחד צפו ועלו בי זכרונות מן העבר הרחוק. במשך כחצי שעה עמדתי ליד המזוזה, אוחז בה ומתייפה, מרגיש שהמזוזה שוב מחברת אותי אל עברי. מאז התחלתי לעלות ברגל יום יום, כדי לנשק את המזוזה שלך, ולמלא בתוכי את החלל החסר". עוד באותו יום הוחזרה המזוזה אל פתח הבית, ויחד איתה חזר השכן, ר' אברהם לונצרט, לחיות מחדש כיהודי.

בכל יהודי באשר הוא מסתתרת נקודה עצומה של קדושה. יהודי הוא חלק אלוך ממעל, לב יהודי זה לב שבוער לה'.

מורנו הרב: "בכל אדם יש אוצרות רק שצריך להסיר את העפרוריות שמכסה עליהם, בכל בן ובכל בת, בכל נפש יהודית יש אין סוף אוצרות, נפש יהודית היא יוקדת לה' ובעורת לה', כל נשמה של יהודי רוצה לעשות תשובה! לכל יהודי יש לב בוער לה' יתברך, לב בוער שיכול לשרוף את כל העולם, כל יהודי הוא אש להבה, בפנימיות של כל יהודי יוקדת אש "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה", כל יהודי ויהודי יכול להחזיר את כל העולם בתשובה, אפילו הרשע הכי גדול יכול לחזור בתשובה כי כמה שהוא רשע גדול יותר יש לו יותר כח, יש לו נשמה יותר גדולה, כמו שמסופר במדרש על יוסי משיתא שכפר בה', כפר בהכול והצטרף לרומאים. מי ששמר שבת, מי שמל ילדים באותו זמן צלבו אותו, הוא ראה שעם ישראל אבוד, נמחק מהאדמה, הוא קיבל יאוש ואמר "מה אני צריך להיות יהודי אני אהיה רומאי" והלך יחד איתם לשרוף את בית המקדש, זרק איתם לפידיים, ולפני שנשרף בית המקדש לגמרי אמרו לו הרומאים רגע אחד! מי יכנס להיכל להוציא דברים יקרי ערך? אמרו לו תיכנס אתה תיקח משהו. כולם ידעו שמי שנכנס להיכל נשרף, מי שנכנס לקדשי הקודשים הוא ישרף, כולם פחדו להכנס אז אמרו לו מה שתוציא ראשון ישאר לך. יוסי משיתא נכנס ותפס שם מנורה של זהב ויצא איתה החוצה. אמרו לו תן המנורה הזו! אתה לא יכול לקחת אותה זה יקר מדי! קח לך איזה גביע, איזה כפית אבל לא מנורה! באותו רגע התלקח אצלו הניצוץ היהודי, פתאם נדלק אצל הניצוץ, המנורה הדליקה לו את הניצוץ, הוא ראה שהמנורה היא כולה אורות ואז החזיק חזק את המנורה ואמר "את המנורה אתם לא מקבלים, לא תקבלו את המנורה". אמרו לו מה פירוש לא נקבל את המנורה? אנחנו נשחט אותך, נכה אותך, נחתוך אותך חתיכות חתיכות.

אמר להם אני לא נותן את המנורה, לא תוציאו לי מהיד את המנורה, אני אמות עם המנורה. אמרו לו זה לא שייך לך! זה של המלך! צריכים להביא לטיטוס את המנורה. אמר להם "את המנורה לא תקבלו בשום אופן, אני אמות יחד איתה" - ואז הוא נהיה כולו אש להבה, כולה אש בוער לה, אני חוזר ליהדות! אני מתחיל להיות יהודי! תחתכו אותי חתיכות חתיכות. אמרו בסדר, תפסו אותו והתחילו לחתוך אותו, ניסרו אותו חתיכות חתיכות. ברגע שהתחיל להתייסר, הרגיש כזה תענוג, כל ניסור הוא התענוג, כולו אחוז שמחה כולו התלהבות ואומר, אני מקבל עלי תשובה, אני מקבל עלי באהבה את העינויים, רבנו של עולם טוב שמנסרים אותי, טוב שחותכים אותי, סלח לי על כל העבירות, איך הצטרפתי לרומאים שרצחו מליונים של יהודים, איך לא ידעתי שעם ישראל זה נצחי! יהודי זה נצחי! ויוסי משייתא כולו שר לה, כולו שמח ותוך כדי שמנסרים אותו הוא ממשיך לשיר, הוא לא מרגיש שום כאבים, שר שירים, שר "נפשי חולת אהבתך", מנסרים אותו והוא חולה אהבה לה' הוא רק מרגיש את ה', הוא לא מרגיש שום דבר חוץ מה'.

רוב ישראל מתגעגעים לה' יתברך. רבים מנסים בפועל להתקרב לעבודת ה' אך מעטים זוכים להתקרב אל ה' כראוי. כי כשמחילים להתקרב מתחילים גם להתקרב כל מיני מונעים ומתגרים שמנסים להפיל את האדם מעבודתו והרבה פעמים הוא נופל ונשאר למטה. באה פרשתנו ואומרת שגם בירידות ה' אתנו. "אנוכי ארד עמך מצרימה ואנוכי אעלך גם עלה" (מ. ד.). גם אם הגעת ח"ו לתחתית הירידה, לחושך הכי גדול, אתה חייב להתחזק כי דוקא משם ירחם עליך ה' יתברך ויושיע אותך ויקרב אותך אליו כי לא יטוש ה' את עמו.

נפלת? תתחיל מחדש. תזכור שכל מה שקורה כאן זה הכל כדי לרפא אותך, לתקן, לזכך, לרחוץ, לטהר, כל הנסייונות והקשיים והיסורים באים לקרב אותך אל ה'. זאת המטרה היחידה שלהם. העיקר זה לזכור שה' תמיד אתנו. עם כולם. גם עם מי שמגיע ח"ו למקומות הכי נמוכים, הכי רחוקים מהקדושה אפילו עם החוטא הכי גרוע בכל העולם כולו. כי גם הוא, בהרהור אחד של תשובה יכול לתקן הכל.

בסוף, כולם יחזרו אל ה', גם מי שהיה והתרחק, כמו בסיפור הבא:

ילד של אלבום תמונות

דרור ציפורי נולד לאב כזה שידע להעניק, ללמד, לחבק, לטייל ובקיצור אבא שכל ילד חולם עליו. אבא קשוב, נינוח, מאיר פנים, שמסביר כל דבר לעומקו של עניין, לאורך ולרוחב, להגיון ולשכל, וגם כמובן ללב, אבא שגם צילם ותיעד כל אירוע בחייו של ילדו. ואת הכל הניח באלבומים. אלבומי גן הילדים, אלבומי ימי ההולדת, אלבומי הטיולים. כל שן וכל חיוך של דרור הונצחו באלפי תמונות מרהיבות, וסודרו בזו אחר זו עם ציון התאריך.

דרוד היה בן יחיד לאביו ולאמו, והפינוק, תתפלאו, היה במינון מדויק, נכון. מינון כזה שבנה את אישיותו בצורה בריאה, ולכן לא פלא שהוא הצטיין כמעט בכל תחום שהוא נגע בו. כבר בגן הילדים הוא היה הילד הראשון ששלט באותיות ובניקוד. בכיתה א' בתלמוד תורה הוא קרא בצורה שוטפת והיה כבר מספיק טעון כדי לקפוץ לכיתה ב', אבל בגלל מימדיו הצנומים קפיצת הכיתה נעשתה רק מכיתה ה' לכיתה ו'. גם בשיבה הקטנה הוא היה המוצלח והמבריק ביותר, וכל רבותיו ניבאו לו גדולות ונצורות. הזיכרון שלו היה פנומנלי, כושר הביטוי זך ומדויק, סגנון כתיבתו נהיר וחד, ובקיצור - גרשון ורבה ציפורי היו גאים בבנם לאורך כל הדרך... כמעט.

כשהגיע דרור לשיעור שלישי בשיבה גדולה הוא התחיל לגלות עניין בעולם המחשבים, בעמק הסיליקון, בתגליות הדיגיטליות ובתעלולי הבורסה

ומניותיה. בקיצור, בסמוך לגמרא ולפוסקים, תפשה אצלו פינה קטנה של ענייני העולם. זה פועל כמו תולעת קטנה, כרסום פה, כרסום שם, כמעט בלתי מורגש, ולבסוף מגלים שהתפוח הצבעוני והעסיסי רקוב כמעט עד היסוד. אין צורך להאריך. עם הגיעו לגיל 19 הודיע לו ראש השיבה חד וחלק: "מקומך לא איתנו, ואתה יודע בדיוק למה... צר לי, אביך הוא ידיד טוב שלי, אבל כל יום שאתה בשיבה, אתה עלול לקלקל עוד בחור. תבין אותי דרו...". דרור ציפורי הבין היטב את ראש השיבה, אבל את עצמו הוא הבין עוד יותר טוב. פניו של גרשון ציפורי נפלו, דרור הודיע להוריו, בצורה שאינה משתמעת לשני פנים, שמכאן ואילך הוא יוצא לעולם הגדול, מחשבים, עסקים, הכל הוא הבטיח להם שיעשה כל מאמץ לשמור מצוות. אבל שיבינו, יש בחירה חפשית.

אחרי שלושה חדשים הוא עלה לפנות בוקר לבואינג הענק שהוביל אותו לארה"ב, עם המון תקוות גדולות קדימה ושני הורים שבורים ורצוצים מאחור. נכון, במל התעופה הם התנשקו והתחבקו, ניסו ליצור אוירה בריאה, אבל גרשון באותן דקות היה כאוב עד תמצית דם לבבו. הוא שלף את המצלמה ותיעד את הפרידה מבנו, את החיבוקים והדמעות, את הכיפה הקטנה על הפדחת ואת הנפנוף האחרון לשלום בכניסה למטוס. "במה טעית?" שאל גרשון את עצמו, "חינכתי אותו עפ"י כל הכללים. הוא קיבל אהבה, חום, טיולים, מתנות, פה ושם אף הכיתי אותו כשהיה צריך. הוא בחור עם דרך ארץ, בעל חסד, מאיר פנים, מה קרה לו שהוא בורח מעולם התורה לו... לא יודע לאן?!"

היה זה לילה קשה. גרשון ורבה ציפורי ישבו כל אותו הלילה ודיפדפו באלבומים, מדפדפים ובוכים. דרור היה כל עולמם, ומכאן ואילך נגזרה עליהם בדידות בעל כורחם. נכון. פעם בשבוע הוא טילפן. השבועות הפכו לחודשים, פעם בכמה חודשים שלח גלויה. החודשים הפכו לשנים, כך שמעבר לחילופי מכתבים ושיחות טרנס-אטלנטיות די קצרות, נותק הקשר. דרור נשא אשה יהודיה מעבר לים וניהל אורח חיים חופשי לחלוטין... המזל שיחק לו. הגאונות שלו במחשבים הביאה אותו לעמק הסיליקון. שם הוא פיתח כמה המצאות גאוניות שהפכו אותו לאחד מכוכבי-העל של חברות הענק. כבר בגיל 26 הוא רשם לעצמו את המיליון הראשון, והשמים - בעסקים הללו - הם הגבול.

"בואו לביקור, אני שולח לכם כרטיס", ביקש מהוריו. הם סרבו בעדינות. "תבוא אתה", רמזו ברוך, אך הוא עסוק. אחר כך נולדו התאומים. לבכור הוא קרא אופק, לשני שובל. גרשון ברך את בנו במזל טוב, ונישק את התמונות שהנציחו את נכדיו הקטנטנים.

כך חלפו 10 שנים, ערב חג החנוכה, לפנות בוקר גרשון חש בליבו. הוא העיר את רבקה וביקש שתזמין אמבולנס. כשהוא נאנק מכאבים הוא ביקש מאישתו לחייג לדרור, דרו ענה. "כן, אבא". "דרור יקר שלי", אמר גרשון בקול חנוק, "אני לא מרגיש טוב, תיכף מפנה אותי אמבולנס לבית החולים. תקרא כמה פרקי תהילים לרפואתי... זו הבקשה הראשונה שאני מבקש ממך מאז נסעת לחו"ל. אתה בני יחידי..."

לאחר יומיים נפטר גרשון, ואחרי 10 שנים ארז דרור ציפורי מזוודה וטס לישראל, להלווייתו של אביו. אימו עמדה סמוך למיטה ורב השכונה קרא "מכתם לדוד".

"אבא רצה לראות אותך דרורי", אמרה אמו, "הפעם האחרונה שהוא ואני ראינו אותך בשר ודם, היתה כאשר עלית למטוס לפני 10 שנים, מאז הפך אלבום הנסיעה שלך לחו"ל, לכל עולמו של אבא... אתה אולי לא זוכר, אבל הוא צילם אותך מכל זווית, אורז מזוודה, יוצא מן הבית, עולה למכונית, בתוך המכונית ובשדה התעופה צולמו נפרדים, חבוקים ובוכים, עשרות רבות של תמונות. בשלב מסוים של חייו, אתה בנו היחיד דרו, היית אלבום תמונות... ילד של אלבום תמונות".

אני איש פשוט וקטן שניסה להצליח בחינוך בנו יחידו, אבל נכשל. אני רק מקווה שההשתדלות שלי ושל אמך, לחנך אותך כיהודי, תתברר כטהורה וזכה, שכן מיום שהיית עובר בבטן אמך התפללנו עליך, ועד רגע זה אנו מתפללים שתזכה לשוב הביתה כיהודי צדיק לכל דבר.

אך פטור בלא כלום, בני אהובי, אינני יכול בקשתי הצנועה היא, ואתה אפילו לא מחוייב לה, שתדאג ששני בניך התאומים יכירו לפחות מה זו יהדות. שיכירו את סידור התפילה. את קריאת שמע. תסביר להם שבת ומועדים מה הם. תן להם מעט מושגים יהודיים, תן גם להם את האפשרות לבחור בחירה חופשית בין טוב לרע, בין הבלי העולם לבין הקדושה... אתה הרי זכית לדעת יהדות בטרם בחרת בדרך האחרת, תן גם לבניך אפשרות לבחור. אוהב אותך, אבא."

דרור ציפורי תחב את המכתב לכיסו, אימץ את שני בניו הקטנים אל חזהו, ודמעותיו זלגו על תלתליהם הזהובים.

בדרך לעליה לקבר, אחרי "זאת תנוכה", חייג לשותפו הישראלי בעמק הסיליקון ואמר לו: "רובי ידידי, אני נשאר בישראל, עשה לי טובה, תחפש קונה לחלק שלי בחברה". דרור ציפורי שלף את המכתב של אבא מן הכיס ומול הגולל לחש: "אבא, אל תדאג, קיבלתי על עצמי שבני התאומים גם הם ידעו יהדות מה היא...".

יתגדל ויתקדש. (מתוך סידרת ספריו של הרב יעקב (קובי) לוי)

כשהגיעו הביתה לשבת "שבעה", הוא נפנה לארון של אבא, ושלף משם את כל האלבומים, הוא עבר עליהם אחד אחד במשך שעות ארוכות, מנגב דמעה פה, דמעה שם. מן העריסה לגן הילדים, לתלמוד תורה, לטוילים, ילדותו ונעוריו שזורים בכל דף באלבום. בידיים רועדות הוא הרים את האלבום האחרון. אלבום יציאתו מן הארץ. לפתע הבחינו עיניו בין דפיו במעטפה חומה שעליה נכתב בצבע כחול: "לבני אהובי דרור". הוא פתח את המעטפה והוציא משם דף שורות מקופל. כתב ידו העדין והברור של אבא הזדקר מיד לנגד עיניו.

"דרור בני מחמדי. רציתי שתדע שאבא לא כועס עליך. אבא מעולם גם לא כעס. אני יהודי מאמין. ולמרות שברון לבי על שנעלמת מעולמה של תורה, יודע אנוכי שהבחירה החופשית היא הדבר הנתון בלעדית לכל יהודי בוגר באשר הוא. לימדתי ונתתי ככל שיוכלתי כדי לעצב אותך כבן תורה רם ונישא, יתכן שנכשלתי, יתכן שאני אשם. אולי לא הענקתי מספיק אהבה, אולי לפעמים הייתי קשוח מדי, או שמא פינקתי אותך יתר על המידה. באמת אינני יודע היכן א-נ-י נכשלתי... ומכך אני חרד בבואי לתת דין וחשבון בפני בית דין של מעלה, אוי לנו מיום הדין.

בני יקירי, אינני יכול להכריח אותך לשנות את דפוס חייך, ומעולם מאז נסעת לארה"ב לא ניסיתי לשדל אותך לחזור בתשובה, למרות שבנימת קולי הרגשת את כאבי. אתה כבר איש גדול, איש חשוב, ויש לך משפחה שלא זכיתי להכיר. אינני אבא של צוואות ולא אטיל עליך משימות כבדות,

תפילה

<p>ריבונם של עולמם!</p> <p>תן לי כוח להאיר פנים, להגיד מילה טובה, לצאת קצת מהקונכיה של עצמי, תעזור לי לשמוח עם השני ולא לברוח ממנו.</p>	<p>מאוחר, או כשהטלפון מצלצל ואני כבר מותש, אני עושה לאשתי סימנים ש"אני לא כאן" כי אין לי כוח לאף אחד עכשיו.</p>	<p>ריבונם של עולמם!</p> <p>תעזור לי להיות קצת לברוח מבני אדם, תעזור לי להיות קצת יותר ידידותי.</p>
<p>ריבונם של עולמם!</p> <p>תעזור לי להיות קצת יותר חברותי, קצת יותר ידידותי, כי כמו שאני צריך את ההארת פנים של השני כך גם הוא צריך את ההארת פנים שלי.</p>	<p>וכשאני נוסע נסיעה ארוכה באוטובוס, למשל לקברי צדיקים, ורואה מישהו מוכר בין הנוסעים שממתינים לאוטובוס שיבוא, אני כל כך רוצה שדוקא מישהו שאני לא מכיר יבוא ויתיישב לידי, לא זה שאני מכיר, כדי שאוכל להיות ככה עם עצמי.</p>	<p>כי כשאני בתוך המעלית ומישהו מתקרב, אני כל כך רוצה שהיא תיסגר לפני שהוא יכנס, כל כך מעדיף לעלות לבד.</p>
<p>ריבונם של עולמם!</p> <p>מי יודע מה זה עושה לשני כשהוא רואה אותי ככה סגור בתוך עצמי.</p>	<p>ריבונם של עולמם!</p> <p>למה כשמישהו אחר רואה אותי, וניגש אלי ואומר לי כמה מילים טובות, למה את זה אני דוקא כן אוהב?</p>	<p>וכשאני נכנס הביתה והשכנים בחוץ, אני ממהר להיכנס ולסגור את הדלת ואת החלון, שרק לא יראו אותי ולא אראה אותם.</p>
<p>ריבונם של עולמם תעזור לי!</p>		<p>וכשאני הולך ברחוב ומישהו מוכר הולך לקראתי, אני פתאום עושה "שמירת עיניים", כדי לא לפגוש עכשיו אף אחד.</p>
		<p>וכשמישהו דופק בדלת, במיוחד שזה כבר</p>

הגת שאלה!
מנחם אזולאי

תרומות ניתן להעביר לת.ד. 57943, ירושלים - או לחשבון בנק הדואר 20685668. כל תרומה תתקבל בברכה.
ניתן לקבל את הגיליון בדואר אלקטרוני ע"י שליחת מייל לכתובת: r.m.azolai@gmail.com
בנושאי הקדשות ו/או הנצחות נא לפנות לטל. 03-9339013; 050-4139631 * בשאר נושאי העלון ניתן לפנות לטלפון: 02-5374711; 050-4181488**